

02 Ιουλ. 2015

Σελίδες απάντησης: 3
Σελίδες συνημμένων:
Σύνολο σελίδων:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-5243522

Αθήνα 30-6-2015
Αριθμ. Πρωτ.: 978

Προς:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Παραπλανητική και ελλιπής σήμανση σε συσκευασίες οίνων και συμπυκνωμένου χυμού ντομάτας»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 3315/8-6-2015

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Η. Παναγιώταρος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η ποσοτική αναγραφή συστατικών ή κατηγορίας συστατικών στην επισήμανση ενός προϊόντος διέπεται από κανόνες, οι οποίοι περιγράφονται στο άρθρο 22 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές (οριζόντια νομοθεσία επισήμανσης) και σε τυχόν κάθετες διατάξεις, που ισχύουν για συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων. Ειδικότερα, όσον αφορά στο χυμό τομάτας και στα μεταποιημένα προϊόντα τομάτας, εφαρμόζεται τόσο η οριζόντια νομοθεσία επισήμανσης όσο και η κάθετη νομοθεσία (άρθρο 124 & 126 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών). Η υποχρέωση αναγραφής της ποσότητας του συστατικού «συμπυκνωμένος χυμός» εξαρτάται από το είδος του τροφίμου, στο οποίο περιέχεται (π.χ. ελαφρά συμπυκνωμένος χυμός τομάτας, τομάτες σε ελαφρά συμπυκνωμένο χυμό τομάτας, χυμός λαχανικών από συμπυκνωμένους χυμούς με βάση την τομάτα) καθώς και από τον τρόπο που επικοινωνείται το εν λόγω συστατικό στην επισήμανση του τροφίμου.

Η αναγραφή της χώρας καταγωγής/τόπου προέλευσης στην επισήμανση των τροφίμων ρυθμίζεται μέσω διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011, ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή την 13η Δεκεμβρίου 2014.

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του εν λόγω Κανονισμού και με την επιφύλαξη ειδικότερων Ενωσιακών διατάξεων για ορισμένες κατηγορίες τροφίμων (μέλι, οπωροκηπευτικά, ιχθυηρά, βόειο κρέας, κρέας χοίρων/προβάτων/αίγων και πουλερικών, προϊόντα με βάση το βόειο κρέας και ελαιόλαδο), για τις οποίες η αναγραφή της χώρας καταγωγής καθίσταται υποχρεωτική, «...η Χώρα Καταγωγής ή ο τόπος προέλευσης αναγράφονται υποχρεωτικά όταν η μη αναγραφή τους ενδέχεται να παραπλανήσει τον καταναλωτή ως προς την πραγματική χώρα καταγωγής ή τον πραγματικό τόπο προέλευσης...».

Ωστόσο, σε περίπτωση εθελοντικής αναγραφής της ένδειξης της προέλευσης στην επισήμανση αυτή δεν πρέπει να είναι παραπλανητική για τον καταναλωτή. Επισημαίνεται ότι η αξιολόγηση της νομιμότητας της επισήμανσης αξιολογείται λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των ενδείξεων και τον τρόπο που αυτές παρουσιάζονται στην επισήμανση των τροφίμων.

Επιπροσθέτως σύμφωνα με το άρθρο 26(5) του εν λόγω κανονισμού είναι υπό διερεύνηση η επέκταση της υποχρεωτικής αναγραφής της καταγωγής και για άλλα τρόφιμα, μεταξύ των οποίων τα τρόφιμα τα οποία αποτελούνται από ένα συστατικό καθώς και τα συστατικά που αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 50% του τροφίμου. Για τις ανωτέρω κατηγορίες η Επιτροπή έχει εκπονήσει έκθεση, η οποία είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/foodlabelling/docs/com_2015_204_f1_el.pdf.

Τα Κράτη Μέλη δεν μπορούν να πάρουν πρωτοβουλίες σχετικά με την υποχρεωτική αναγραφή της χώρας καταγωγής/τόπου προέλευσης τροφίμων, παρά μόνο στην περίπτωση όπου συντρέχουν συγκεκριμένοι λόγοι και υπάρχει αποδεδειγμένη διασύνδεση μεταξύ ορισμένων ιδιοτήτων του τροφίμου και της καταγωγής ή της προέλευσής του (άρθρο 39, Καν.(ΕΕ) 1169/2011).

Επομένως με βάση τα ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει κάθετη Ενωσιακή ή Εθνική νομοθεσία για το χυμό τομάτας/ μεταποιημένα προϊόντα τομάτας, η οποία να θεσπίζει διατάξεις σχετικά με την αναγραφή της καταγωγής στην επισήμανση των εν λόγω προϊόντων, η αναγραφή της ανωτέρω ένδειξης καθίσταται υποχρεωτική μόνο στην περίπτωση που η παράληψή της μπορεί να οδηγήσει σε πλάνη τον καταναλωτή ως προς την πραγματική προέλευση του τροφίμου.

Σχετικά με το θέμα της αναγραφής των ποσοστών πρόσμιξης των περιεχόμενων συστατικών στα προϊόντα οίνου, η κείμενη Ενωσιακή νομοθεσία δεν προβλέπει τέτοια απαίτηση στις υποχρεωτικές ενδείξεις επισήμανσης των οίνων [Καν. (ΕΕ) 1308/2013 & Καν. (ΕΚ) 607/2009].

Οι ελληνικοί οίνοι Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ), αριθμούν 33, καθένας εκ των οποίων παράγεται με συγκεκριμένες προδιαγραφές (ποικιλιακή σύνθεση, οινολογικές πρακτικές, αναλυτικά και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά, οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή καλλιέργειας των ποικιλιών αμπέλου κ.λπ.) που περιλαμβάνονται στον Τεχνικό του Φάκελο.

Τα σταφύλια των ποικιλιών από τα οποία παράγονται οι οίνοι αυτοί προέρχονται αποκλειστικά από τη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή και η οινοποίηση πραγματοποιείται εντός αυτής, εκτός εάν διαφορετικά προβλέπεται στην προδιαγραφή του προϊόντος (σύμφωνα με το άρθρο 6 του Καν.(ΕΚ) 607/2009)

Ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται για την παραγωγή τους η ανάμειξη με οποιαδήποτε ποικιλία αμπέλου πέραν αυτών που καθορίζονται στην προδιαγραφή του προϊόντος και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, με προϊόντα αφυδατωμένων παγοκολώνων μούστου.

Προκειμένου οι οίνοι να επισημανθούν ως ΠΟΠ, πιστοποιούνται κατά το στάδιο της παραγωγής τους την εκάστοτε αμπελοοινική περίοδο, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης από τις ενδιαφερόμενες οινοποιητικές επιχειρήσεις στις αρμόδιες Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας και μετά από τη διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της πιστοποίησης των οίνων ΠΟΠ πραγματοποιείται διοικητικός έλεγχος επί της δήλωσης παραγωγής της οινοποιητικής επιχείρησης, που υποβάλλεται σύμφωνα με τον Καν (ΕΚ) 436/2009, διασταυρώνοντας δειγματοληπτικά σε ποσοστό τουλάχιστον 5% (άρθρο 19 παρ. 2 της υπ. αριθμ. 5833/155045/12-12-2013 ΚΥΑ (ΦΕΚ 3324/τ. Β') την αλήθεια των στοιχείων της με βάση τις δηλώσεις συγκομιδής (εάν είναι διαθέσιμες κατά τον έλεγχο) ή κατά περίπτωση των παραστατικών που εκδίδονται κατά την αποστολή/παραλαβή των σταφυλιών (από τα οποία αποδεικνύεται η ποσότητα, η προέλευση (κωδικοί αμπελοτεμαχίων) και η ποικιλία σταφυλιών της α' ύλης) και τα

στοιχεία του αμπελουργικού μητρώου. Με το διασταυρωτικό αυτό έλεγχο επαληθεύεται ότι τα εν λόγω αμπελοτεμάχια βρίσκονται εντός της ζώνης και οι ποικιλίες και οι αποδόσεις τους συμφωνούν με την προδιαγραφή της εν λόγω ζώνης ΠΟΠ.

Επιπλέον πραγματοποιείται οργανοληπτική και αναλυτική εξέταση σε ποσοστό 100 %, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 13 αντίστοιχα της ανωτέρω ΚΥΑ, με τις οποίες επιβεβαιώνεται ότι το εξεταζόμενο προϊόν διαθέτει τα χαρακτηριστικά και τα ποιοτικά στοιχεία που περιγράφονται στις προδιαγραφές της εν λόγω ονομασίας προέλευσης.

Κατόπιν των ανωτέρω, για τους οίνους ΠΟΠ, δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε πρόσμιξη, πέραν της καθορισμένης ποικιλιακής σύνθεσης και προέλευσης και ως εκ τούτου, είναι μη επιτρεπτή σχετική επισήμανση.

Όσον αφορά στην επισήμανση και παρουσίαση των αμπελοοινικών προϊόντων η ένδειξη της προέλευσης αποτελεί υποχρεωτική ένδειξη. Για τους οίνους ΠΟΠ, σύμφωνα με το εδάφιο γ) παρ. 1 του άρθρου 55 του Καν (ΕΚ) 607/2009 η ένδειξη της προέλευσης αναγράφεται με τις λέξεις «οίνος του...», «παράγεται...» ή «προϊόν του...» ή με ισοδύναμες εκφράσεις συνοδευόμενες από το όνομα του κράτους μέλους όπου συγκομίζονται τα σταφύλια και στην επικράτεια του οποίου οиноποιούνται και στην συγκεκριμένη περίπτωση «Οίνος από την Ελλάδα» ή «παράγεται στην Ελλάδα» ή «Ελληνικό προϊόν».

Η ένδειξη της ποικιλίας στην επισήμανση των αμπελοοινικών προϊόντων αποτελεί προαιρετική ένδειξη. Στην περίπτωση των οίνων ΠΟΠ, σύμφωνα με το εδάφιο γ) παρ. 1 του άρθρου 62 του Καν. (ΕΕ) 607/2009, τα ονόματα των οиноποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου ή τα συνώνυμά τους (δεν αναγράφονται τα ποσοστά συμμετοχής) μπορούν να αναφέρονται υπό τους εξής όρους:

- όταν αναφέρεται μία μόνο οиноποιήσιμη ποικιλία αμπέλου ή το συνώνυμό της, τα προϊόντα έχουν παραχθεί σε ποσοστό τουλάχιστον 85 % από την ποικιλία αυτή.
- όταν αναφέρονται περισσότερες της μίας οиноποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου ή τα συνώνυμά τους, τα προϊόντα έχουν παραχθεί σε ποσοστό 100 % από τις ποικιλίες αυτές. Στην περίπτωση που αναφέρονται περισσότερες της μίας οиноποιήσιμες ποικιλίες, οι ποικιλίες αμπέλου πρέπει να αναγράφονται κατά φθίνουσα σειρά της χρησιμοποιηθείσας αναλογίας και με ισομεγέθεις χαρακτήρες.

Στις περιπτώσεις όπου κατά τους ελέγχους που διενεργούν οι αρμόδιες αρχές ελέγχου ΔΑΟΚ και τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (ΠΚΠΦ και ΠΕ) διαπιστωθεί μη συμμόρφωση με τις προδιαγραφές των οίνων ΠΟΠ και με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας σχετικά με την επισήμανση και την παρουσίαση των εν λόγω οίνων, εφαρμόζονται οι διατάξεις της υπ. αριθμ. 5833/155045/12-12-2013 ΚΥΑ (ΦΕΚ 3324/τ.Β') και του Νόμου υπ. αριθ. 4235/11.2.2014 (ΦΕΚ 32/τ Α').

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Α. ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Η. Παναγιώταρο